ऋणनिर्देश

शोधप्रबंध लिहिण्याची प्रेरणा ज्यांच्याकडून मिळाली त्या माझ्या मार्गदर्शिका डॉ. सौ. वासंती रासम मॅडम यांचे प्रथम मी आभार मानतो. या संशोधन कार्यासाठी त्यांनी दिलेले मोलाचे मार्गदर्शन, सहकार्य आणि जिव्हाळा मी कधीही विसरू शकणार नाही. त्यांनी शिवाजी विद्यापीठाच्या अधिकार मंडळातील विविध जबाबदाऱ्या आणि सामाजिक शास्त्रे विद्याशाखेच्या अधिष्ठाता पदाच्या कार्याचा व्याप सांभाळून मला नेहमी यथोचित मार्गदर्शन केले. त्यामुळेच मी हा शोधप्रबंध पूर्ण करू शकलो. त्यामुळे मी त्यांचा कायम ऋणी आहे.

हा शोधनिबंध लिहिताना राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. अशोक चौसाळकर, प्रा. डॉ. के. के. कावळेकर, प्रा. डॉ. लक्ष्मीनारायण तरोडी या सर्वांचे विशेष मार्गदर्शन व सहकार्य मिळाले. तसेच राज्यशास्त्र विभागातील प्रा. भारती पाटील, डॉ. मेघा नानिवडेकर या गुरुजनांचे मार्गदर्शन मिळाले आहे. तसेच पुसेगाव येथील कला व वाणिज्य महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. विजयराव नलवडे साहेबांनी मला सहकार्याच्या भूमिकेतून सर्वतोपरी मदत केली. त्यामुळे मला संशोधनासाठी पुरेसा वेळ देता आला. त्याबद्दल वरील सर्वांना अत्यंत ऋणी आहे.

शोधप्रबंध पूर्ण करताना राज्यशास्त्र विभागातील लेखनिक श्री. संभाजी तोरस्कर, श्री. अरुण वणिरे यांचे नेहमी सहकार्य लाभले. तसेच श्री. शिवाजी पाटील, श्री एन. सी. पवार, श्री. संजय क्षीरसागर, श्री. सुनील देवकर, श्री. श्रीकांत पाटील, श्री. आण्णासाहेब हरदारे व सर्व मित्रपरिवार यांचीही चांगली मदत मिळाली. त्या सर्वांचाही मी ऋणी आहे.

- *सुशील कुमार शिंदे*

BALASAHEB KHARDEKAR LIBRARY
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR